

Խմբագրատան հասցէ՝

Պէյրուզ. Նահր Իպրահիմ փ.,
Թէքէան Կեդրոն, 2-րդ յարկ, Ժըմէյզի

Երեւան. Մամուլի շէնք, Զիմսական
Մասնաշէնք, 2-րդ յարկ, 213ա,
Արշակունեաց 2

Երեքշաբթի 28.06.2022

85րդ Տարի, թիւ 70 (22,540)

1500 Լ.Ո. / 8 Էջ

@ zartonkadl@gmail.com

+961 1 444225
+961 81 306 447

www.zartonkdaily.net
facebook.com/zartonkdaily

P.O.BOX 11-617 Beirut-Lebanon

Լիբանանեան Լուրեր

Մենք Բանակով Փոքր, Սակայն Փրկարար Կառավարութեան Զետ Ենք. Փոլա Եագուպեան

«Փոփոխութեան ուժերուն» երեսփոխանները Միքաթիին հետ հանդիպում ունենալէ ետք յանգեցան հետեւեալ եզրակացութեան. «Մենք քանակով փոքր, սակայն փրկարար կառավարութեան հետ ենք և պատրաստակամութիւն չունինք մասնակցելու որևէ մասնաբաժին ունեցող կառավարութեան կամ ազգային միասնութեան կառավարութեան հետ»:

Նշենք, որ այս հանդիպումը եկաւ նորանշանակ վարչապետ Միքաթիի ձեռնարկած երեսփոխանական պլոքներու հանդիպումներուն ծիրէն ներս կազմելու համար նոր կառավարութիւն:

Արաբ Արտաքին Գործոց Նախարարները Պիտի Հանդիպին Պէյրուզի Մէջ

Արաբական լիկայի ընդհանուր քարտուղար՝ Ահմետ Ապուլ Ղէյթ յայտնեց, որ արաբ արտաքին գործոց նախարարներու խորհրդակցական ժողով մը պիտի գումարուի Պէյրուզի մէջ շաբաթ, 2 Յուլիս, 2022-ին: Այս մասին կը հաղորդէ «Արեւելք»:

Ապուլ Ղէյթ նշեց, որ ժողովին ընթացքին պիտի քննարկուին այս տարուան Նոյեմբերի սկիզբին Ալճերիոյ մէջ տեղի ունենալիք Արաբական լիկայի վեհաժողովին վերաբերող հարցեր եւ թղթածրարներ:

Այս շրջագիծին մէջ, Ապուլ Ղէյթ չբացայայտեց այն հարցերն ու թղթածրարները, որոնց մասին քննարկում պիտի կատարուի, յատկապէս Արաբական լիկային մէջ Սուրիան իբրեւ անդամ ընդունելու թղթածրարը:

Ապուլ Ղէյթ յայտնեց, որ Ալճերիոյ մէջ Արաբական լիկայի վեհաժողովը տեղի պիտի ունենայ 1 եւ 2 Նոյեմբեր 2022-ին:

Նշենք, որ 2020-ին եւ 2021-ին վեհաժողովը տեղի չունեցաւ «Զորոնա»-ի համաճարակին պատճառով:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Տեղի Ունեցաւ ՌԱԿ-Եան Աշխարհասփիռ Խորհրդակցական Աննախադէպ Հանդիպումը

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը տարիներէ ի վեր իր շարքերուն մէջ խախտած միասնականութիւնը վերահաստատելու կենսական նպատակով, անցեալ 2021 տարուայ Դեկտեմբերին հանդէս եկաւ **Առաջին Կոչով** մը: Վեց ամիսներ շարունակ տարբեր շրջաններու մէջ կատարուած բացատրողական լուրջ աշխատանքներէ ետք, հրատարակուեցաւ **Երկրորդ Կոչը** ուղղուած ամբողջ անդամակցութեան որուն մէջ ամփոփ անդրադարձ մը ընելէ ետք մինչև այդ պահը կատարուած աշխատանքներուն մասին, յայտարարուեցաւ թէ Յունիսի 18-ին տեղի պիտի ունենայ կուսակցութեան գործօն և ղեկավար անդամներու մասնակցութեամբ՝ ZOOM-ի միջոցաւ համաշխարհային լայն խորհրդակցական առաջին ժողով մը:

Արդարեւ, Յունիսի 18-ին տեղի ունեցաւ նշեալ ժողովը որուն մասնակցեցան աշխարհի հինգ ցամաքամասերէն գործօն և ղեկավար ընկերուհիներ և ընկերներ:

Աւելի քան երեք և կէս ժամ տևող այս ժողովը տեղի ունեցաւ մասնակցողներու կեդրոնացած ուշադրութեան լրջագոյն մթնոլորտի մը մէջ: Բոլորը խանդավառութեամբ իրենց գնահատանքը և զօրակցութիւնը յայտնեցին ՌԱԿ-Եան միասնականութեան վերահաստատման այս աշխատանքին:

Որոշուեցաւ արդէն իսկ մեծածաւալ՝ ճակատագրականօրէն կարևոր այս նախաձեռնութեան շուրջ, առաւել ևս հաւաքել որքան կարելի է աշխարհասփիռ բոլոր գիտակից ընկերները և այս լայն մասնակցութեամբ ZOOM ժողովները շարունակել հերթաբար, մինչև ֆիզիքական մասնակցութեամբ՝ յառաջիկայ աշնան, կուսակցութեան հիմնական վերակազմակերպութեան համագումարը:

Յաջորդիւ պիտի մամուլը անդրադառնայ մանրամասնութեանց:

ՌԱԿ Համադրուած Մամուլ

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն Ընդունեց ՀՀ-ում Սիրիայի Նորանշանակ Դեսպանին

Յունիսի 27-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Ծայրագոյն Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում ընդունեց Հայաստանի Հանրապետութիւնում Սիրիայի Արաբական Հանրապետութեան նորանշանակ արտակարգ եւ լիազօր դեսպան Նորա Արիսեանին:

Նորին Սրբութիւնը, իր օրհնութիւնն ու շնորհաւորանքը բերելով տիկին դեսպանին նշանակման առիթով, մաղթեց արդիւնաւետ առաքելութիւն ի նպաստ երկու ժողովուրդների դարաւոր բարեկամական յարաբերութիւնների եւ գործակցութեան շարունակական ամրապնդման: Վեհափառ Հայրապետը գոհունակութեամբ անդրադարձաւ հայ-սիրիական պատմական կապերին՝ ընդգծելով Սիրիայի հայ համայնքի կարեւոր դերակատարութիւնը դրանց զօրացման գործում:

Շաբ. Էջ 02

ՌԱԿ-ի Համադրուած Մամուլ

ՌԱԿ-ի Երկու Օրկաններ Սփիւռքի ՉԼՍ-ներու Անուանակարգի Երեւանեան Մրցանակաբաշխութեան Լաւագոյն Եռեակին Մէջ

Հայկական PR մրցանակաբաշխութեան հանդիսաւոր արարողութիւնը, այս տարի կայացաւ Չորեքշաբթի 22 Յունիսին, Երեւոյեան ժամը 7:00-ին, Երեւանի Երազ պազին մէջ:

Հպարտ ենք յայտարարելու, որ մրցանակաբաշխութեան ծիրէն ներս իրագործուած գիտական հետազոտութիւններու արդիւնքով ՌԱԿ-ի երկու օրկաններ՝ «The Armenian Mirror-Spectator» (ԱՄՏ) եւ «Չարթօնք» (Լիբանան) յայտնուեցան «Սփիւռքի ՉԼՍ (Չանգուածային Լրատուական Միջոց)» անուանակարգի 2022 տարուան լաւագոյն եռեակին մէջ: Սոյն անուանակարգին առաջին եռեակին մէջ յաղթող հանդիսացաւ «Հորիզոն ԹԻ ՎԻ»-ն (ԱՄՆ): Յիշեցնենք, որ սոյն մրցանակաբաշխութեան 2019-ի տղն անուանակարգին մէջ շահողը հանդիսացած էր ՌԱԿ-ի մեր մէկ այլ օրկանը՝ «Պայքար»ը: Նշենք, որ մրցանակաբաշխութեան «Տարուայ Հրապարակային Գործիչ» անուանակարգին շահողը հանդիսացաւ Հայաստանի Նախկին ՄԻՊ (Մարդու Իրաւունքներու Պաշտպան) Արման Թաթոյեանը: «Տարուան ՉԼՍ» անուանակարգին մէջ յաղթողը՝ «Ծրդ Ալիք»ը: «Տարուան մշակութային PR»-ի յաղթողը՝ Հայաստանի պետական Սիմֆոնիք Նուագախումբը: «Տարուայ քորփորաթիւ PR»՝ ՀՀ տարածքին բնիջային հեռախօսի ծառայութիւն մատուցող «Վիվա-ՄԹՍ» ընկերութիւնը:

Բոլոր անուանակարգերուն մէջ ալ Նախ առաջին եռեակին մէջ ապա յաղթող հանդիսացան տուեալ ոլորտին մէջ գործող իրապէս արժանաւորները: Կարելոր է այստեղ անմիջապէս յիշեցնել, որ յաղթողները ընտրելու հետազոտութիւններուն արդիւնքները ամփոփած են Հայկական PR մրցանակաբաշխութեան անկախ մասնագիտական յանձնաժողովը, որուն կազմին մէջ կան ԱՄՆ, ՌԴ, ԵՄ եւ Հայաստանի հաղորդակցութեան լաւագոյն մասնագէտները, որոնք զբաղուած են գիտահետազոտական աշխատանքով քանի չունին շահերու բախում:

«Մի քանի օր առաջ Գերմանիայի գնացքների ծանուցագրային ցուցափեղկում կարդացի հետեւեալը. «Արա՛ կարելին, կը տեսնես, որ յաջողել ես կատարել անկարելին»: ՀՀ քաղաքական, տնտեսական եւ ընկերային այս ծանր իրավիճակում լաւ է, որ ամեն ոք կատարի իր բնագաւառում կարելին: Եւ հանրային կապն էլ իր ոլորտում լինի բարձրորակ, կիրթ եւ Նպատակասլաց: Այս համատեքստում Հայկական PR մրցանակաբաշխութիւնը խթանում է անդրադարձումը, ընդգծում արհեստավարժութեան անհրաժեշտութիւնը, ոգեւորում հանրային կապերի մասնագէտներին շարունակել ու բարելաւել իրենց աշխատանքները», - մրցանակաբաշխութեան ընթացքին հեռակայ կարգով իր ելոյթին մէջ Նշեց մրցանակաբաշխութեան մասնագիտական յանձնաժողովի Նախագահ, գերմանացի հաղորդակցութեան յայտնի մասնագէտ՝ Վազրիկ Պազիլը:

«Որակական հետազոտութեան շրջանակում իրականացուել են խորքային հարցազրոյցներ, փորձագիտական հարցումներ, ֆոքուս խմբային քննարկումներ, ինչպէս Նաեւ ՉԼՍ-ների եւ սոցիալական մետիայի մշտադիտարկում:

Զանակական հետազոտութիւնը հնարաւորութիւն է տուել ուսումնասիրել հանրային կարծիքը, հանրային երեւոյթների Նկատմամբ թուային կամ տոկոսային բաշխուածութիւնը, տարածականութիւնը: **Շար. Էջ 07**

Պատմութեան Մէջ Այսօր

Ալեք Մանուկեան

Ալեք Մանուկեան (28 Յունիս 1901, Իգմիր (Չմիւռնիա), Այտըն, Օսմանեան Կայսրութիւն - 10 Յունիս 1996[1][1], Տիթրոյթ, Միշիկըն, Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ), հայ հասարակական գործիչ, ազգային բարերար, ճարտարագէտ, արդիւնաբերող: Հայաստանի ազգային հերոս (1994):

1920Էն ի վեր ապրած է ԱՄՆ-ի մէջ, 1924-ին հաստատուած է Տիթրոյթ: 1930Էն անդամագրուած է Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան մէջ: 1953-1970 կ'ըլլայ ՀԲԸՄ կեդրոնական Վարչութեան ժողովի անդամ, 1970-ին՝ Նախագահ, իսկ 1989-ին՝ պատուաւոր Նախագահ: 1929-ին հիմնած է սեփական ձեռնարկութիւն մը, որ վերածուած է ճարտարարուեստական գործիչներ արտադրող Մասքօ (Masco Corp.) միջազգային ընկերութեան:

Մանուկեանի գործունեութիւնն ուղղուած էր սփիւռք-հայրենիք կապերու ընդլայնման ու ամրապնդման: 1994-ին Մանուկեանին շնորհուած է Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքացիութիւն: Ալեք Մանուկեան մահացած է 10 Յունիս 1996-ին, Տիթրոյթի մէջ: 17 Յունիս 2007-ին Ալեք Մանուկեանի եւ անոր տիկնոջ՝ Մարի Մանուկեանի աճիւնները վերայուղարկաւորուած են Սուրբ Էջմիածնի եկեղեցւոյ բակին մէջ: Ալեք Մանուկեանի պատուին փողոցներ անուանակոչուած են Երեւանի, Արցախի, Սպիտակի եւ Գիւմրիի մէջ:

ՀԱՂՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն Ընդունեց...

Սկիզբը Էջ 01

Հանդիպմանն Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն անդրադարձ կատարեց Սիրիայում ահաբեկչական գործողութիւնների, իսկ Արցախում 44-օրեայ պատերազմի հետեւանքով արձանագրուած ցաւալի կորուստներին ու պատճառուած ավերածութիւններին՝ վստահութիւն յայտնելով, որ երկու բարեկամ ժողովուրդները լաւատեսութեան ոգով ու զօրեղ հաւատքով կը յաղթահարեն իրենց առջեւ ծառացած մարտահրաւերները:

Նորին Սրբութիւնը Նաեւ իր երախտագիտութիւնը յայտնեց Սիրիայի իշխանութիւններին հայ համայնքի Նկատմամբ ցուցաբերուող հոգատար վերաբերմունքի համար:

Դեսպան Նորա Արիսեանն իր հերթին Հայոց Հովուապետին Ներկայացրեց Սիրիայում հակամարտութեան հետեւանքով հայ համայնքի առջեւ ծառացած դժուարութիւնները՝ հաստատելով, որ Սիրիայի իշխանութիւններն ամէն ջանք ի գործ են դնում հայ համայնքի կացութիւնը բարելաւելու ուղղութեամբ: Տիկին դեսպանը Սիրիայի առկայ մարտահրաւերների յաղթահարման գործում կարեւորեց Նաեւ սիրիահայ համայնքի դերը, որը մշտապէս մեծ յարգանք է վայելել երկրում:

Հանդիպման աւարտին Ամենայն Հայոց Հայրապետը դեսպանին մաղթեց արդիւնաւոր գործունեութիւն ի զօրացումն հայ-սիրիական յարաբերութիւններին:

ՌԱԿ-ի Համադրուած Մամուլ

Տոմսեր

Ռ.Ա.Կ.-ի Միասնականութեան Նախաձեռնող Մարմինը Եւ Անմիաբաններու Խարդաւանքները

Նախորդ տարուան Դեկտեմբեր ամսուն ՌԱԿի միասնականութեան նախաձեռնող ղեկավարներու խումբը հաղորդագրութեամբ մը հրաւիրեց ՌԱԿի բոլոր նախկին ղեկավարները խորհրդակցական հանդիպումի մը՝ վերականգնելու համար կուսակցութեան միասնականութիւնը, որ խախտած էր վերջին տարիներուն:

ՌԱԿը իր հիմնադրութեան օրէն ազգային քաղաքական կշիռ ունեցած է սփիւռքի եւ հայրենիքի մէջ, միեւնոյն ատեն զսպելով զարտուղի եւ հակահայրենասիրական շարժումները: Սակայն, կարգ մը բախտախնդիրներու եւ տարբեր շրջանակներէ թափանցած տարրերու գործունեութեան հետեւանքով խախտուած ու խոչընդոտուած է անոր հայրենասնուէր առաքելութիւնը, մանաւանդ այն պահուն երբ օրհասական ճակատագրի մը առջեւ կը գտնուի հայրենիքը:

Այդ վերահաս աղէտին դիմաց անտարբերութիւնն ու անմիաբանութիւնը ոճիւրի համապատասխան զանցումներ են, զորս ոչ մէկ ազնիւ հայ պիտի ուզէր ստանձնել:

Այսպիսի ճակատագրական իրականութենէ մը առաջնորդուելով ի մի համախմբուեցան ՌԱԿի առաջնորդող դիրքերուն վրայ ղեկավար դեր կատարած կուսակցականներ՝ կազմակերպութիւնը վերականգնելու եւ զայն աւանդական ուղիին վերադարձնելու յանձնառութեամբ:

Միասնականութեան ճամբան հարթելու համար որդեգրուեցան որոշ նախադրեալներ. ա) խուսափիլ անցեալի դէպքերու անդրադառնալէ, բ) վերանորոգել կուսակցութեան կառոյցները, որոնք կորսնցուցած էին իրենց օրինականութիւնը՝ վերջին տասնամեակներուն հեռացած ըլլալով կուսակցութեան ծրագիր-կանոնագրէն. գ) ձեռք-ձեռքի տալ, առանց անհատական վերապահութիւններու, դ) եւ նպատակ ունենալ միայն կուսակցութեան միասնականութեան վերահաստատումը, առանց պաշտօններ եւ պաշտօններ փնտռելու կամ գրաւելու:

Նախկին ղեկավարներուն բացարձակ մեծամասնութիւնը համաձայն գտնուեցաւ առաջադրուած նպատակներուն, հակառակ որ անոնցմէ իւրաքանչիւրը տարակարծութիւններ ունեցած էր անցեալին: Շրջանցելով բոլոր տարակարծութիւնները – որոնք կը շարունակուէին ոմանց մօտ – բոլորը որոշեցին յարիլ միակ նպատակի մը՝ որ կուսակցութեան միասնականութիւնն էր:

Ղեկավարութիւնը նկատի ունենալով համավարակը, խորհրդակցութիւնները կայացուց հեռակայ կերպով (zoom). աշխարհի բոլոր ցամաքամասերէն ստացուեցան զօրակցութեան կոչեր, որոնք ոգեւորեցին նախաձեռնողները շարունակելու միարարութեան գործը եւ նախաձեռնելու խորհրդակցական ընդհանուր հանդիպումի մը ուր ընտրուի առաջնորդող մարմին մը (steering committee) պատրաստելու նոր ժամանակներուն պատշաճ, սփիւռքի եւ հայրենիքի նոր կառոյցներուն համապատասխանող ծրագիր-կանոնագիր մը, որով պիտի առաջնորդուին ապագայ գործընթացները:

Ղեկավարներու առաջին յայտարարութեան մերժեց միանալ միայն Մայք Խարապեան, պատճառաբանելով որ ինք առարկութիւն ունի կարգ մը ղեկավարներու հետ գործակցելու: (համախմբումին պայմանն էր ոչ մէկ անձնական առարկութիւն): Խարապեանի մերժումը կը բացատրուի անով որ ինք ստորակայութեան զգացումով կը տառապի միւս ղեկավարներուն կողքին:

Մայք Խարապեան, իր շուրջ համախմբուած կարգ մը ողորմելիներու անունով, ի պատասխան միասնականութեան կոչին, հրապարակ հանեց 15 էջոց լաիք հայիոյանքներու, զրպարտութիւններու քարշէլի հաղորդագրութիւն մը, որ աւելի կը դրսեւորէր զայն ստորագրողներուն դիմագիծն ու հոգիին կեղտը: Այդ հաղորդագրութեան թուղթին վրայ երեւցող անուններէն շատեր յայտնեցին թէ մասնակից չեն եղած այդ կեղտի պատրաստման կամ հրապարակման, սակայն նուազագոյն արիութիւնը չունեցան հրապարակաւ յայտնելու իրենց դիրքը, ինչ որ մեղսակից կը դարձնէ զիրենք այդ անբարոյութեան:

Մինչեւ մօտաւոր անցեալ ի զօրու էր այն համոզումը որ Խարապեանի եւ ՌԱԿի այլ շրջանակներուն տարակարծութիւնները չունէին սկզբունքային հիմք այլ մղուած էին անձնական հակառակութեանց ու վարչական խնդիրներու վրայ: Սակայն վերջին շրջանին կատարուած արարքները պարզեցին որ Խարապեան եւ իր համարակիցները նաեւ կը գործեն սկզբունքային դաւաճանութիւններ. օրինակ ՌԱԿի աւանդական սկզբունքն է պաշտպանել Մայք Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի գերակայութեան սկզբունքը, մանաւանդ երբ տակաւին կը շարունակուի պառակտումը Հայց. Եկեղեցւոյ ծոցին մէջ եւ Անթիլիասը կը հակադրուի Մայք Աթոռին. այս պայմաններուն ներքեւ դաւաճանական ստորին արարք էր Խարապեանի ստորագրութեամբ հրապարակուած զագիր պարսաւը Ամենայն Հայոց Հայրապետին դէմ: Մեր կորովի ղեկավարներուն՝ Գերսամ Ահարոնեանի եւ Փրոֆ. Բարունակ Թովմասեանի ոսկորները պիտի խլտին գերեզմանին մէջ այս խարդաւանքին պատճառաւ:

Խարապեան եւ իր մանկաւիկները, չկարենալով վարկ գտնել ՌԱԿի անդամակցութեան մօտ՝ որոշած են այդ 'վարկ'ը ապահովել տեղի-անտեղի գործակցելով Դաշնակցութեան հետ:

ՕՐ ՆՈՐ, ԽԱՅՏԱՌԱԿՈՒԹԻՒՆ ՆՈՐ

Խարապեանի գլխաւորած անգոյ 'Կեդրոն'ը, որոշած է Յունիս 22ին Հայաստանի մէջ խորհրդակցութիւն կայացնել եւ պարտիզազնացութիւն մը կազմակերպել Ազգային Ժողովի կողքին գտնուող պարտեզին մէջ: Այս խմբակը այնքան յուսահատ է որ փոխանակ պարզ հրաւեր մը դրկելու որոշած է 'վաստակաւոր'ի վկայականներ բաշխել: Այդ վկայականներու խոստումը դրկուած է նոյնիսկ ... ոչ կուսակցականներու 'զնահատելու համար Զեր վաստակը ՌԱԿի շարքերուն մէջ': Չենք գիտեր ո՞վ կարեւորութիւն կու տայ այդ թուղթի կտորներուն. սակայն եթէ կայ մէկը որ լուրջի կ'առնէ նման խեղկատակութիւն մը՝ պետք է հարց տայ թէ ո՞վ է այդ թուղթը ստորագրողը: Եթէ պարզուի որ այդ ստորագրութեան տէրը ՌԱԿի շարքերէն վտարուած խեղկատակ մըն է, այդ թուղթին արժէքն ալ կը սահմանուի այդ կատակերգութեամբ:

Կասկած չունինք որ քանի մը անլուրջ մարդիկ ճանապարհածախսի դիմաց մեկնին Երեւան, օգտուելու համար պատկեր քաշուելու պատեհութենէն. պետք է այդ տարրերը անդրադառնան որ իրենց թեթեւօտիկ արարքով կը շարունակեն սատարել կուսակցութեան պառակտումին:

Այսօր, որեւէ ժամանակէ աւելի համախմբուած է կուսակցութեան ներոյժը: Մանաւանդ միասնականօրէն կը գործէ ՌԱԿի ամբողջ մամուլը, բացի 'կեդրոն'ին ենթակայ 'Նոր Օր'էն, որ անտէր եւ անդիմագիծ կը շարունակէ պարբերաբար լոյս տեսնել 'Մեծ ղեկավար'ին լուսանկարը հրատարակելու սրբազան առաքելութեամբ:

Ոյժեղ եւ հեղինակաւոր է ՌԱԿի աշխարհատարած մամուլը: Այսպէս, միասնական կը գործեն հետեւեալ հրատարակութիւնները - 'Պայքար', 'Զարթօնք', 'Արեւ', 'Նոր Աշխարհ', 'Ապագայ', 'Սարտարապատ', 'Ազգ' եւ 'The Armenian Mirror-Spectator':

Մեր համատարած շարքերը որոշած են վերջապէս միացնել Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը՝ Խարապեանով կամ՝ առանց Խարապեանի. եւ մանաւանդ՝ առանց Խարապեանի եւ իր վարկաբեկուած պոչերուն:

«Պայքար»

ԳՐԱԴՈՒԿԵ ՕՐ

75ամեակ

ԹՄՍ Լիբանանի
Տեղական Վարչութիւն
30 եւ 31 Յուլիս 2022

Սփիւռքահայ Կեանք

Իրաքի Հայոց Թեմի Նորընտիր Առաջնորդ՝ Հոգեշնորհ Տ. Օշական Վարդապետ Կիւկիւլեան

ՃՐՏԳ. ՀԱՄԱԲՐՁՈՒՄ ԱՂՊԱՇԵԱՆ

Վերջերս Իրաքի Հայոց Թեմի առաջնորդ ընտրուեցաւ Հոգեշնորհ Տ. Օշական վարդապետ Կիւկիւլեան: Արդարեւ, 13 Մայիս 2022ին, Իրաքի Հայոց Առաջնորդարանի սրահին մէջ, Պաղտատ, թեմի նախկին առաջնորդի եւ հոգեւորականաց դասի ներկայութեամբ, ինչպէս նաեւ Ազգային Կեդրոնական վարչութեան եւ Իրաքի տարբեր մարզերէ Պաղտատ ժամանած հայ համայնքներու թաղական խորհուրդներու գումարած ժողովին կատարուեցաւ նոր թեմակալ առաջնորդի ընտրութիւն:

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ.ի բարձր տնօրինութեամբ առաջադրուած թեկնածուներէն՝ քուէարկութեան արդիւնքով Իրաքի Հայոց Թեմի Առաջնորդ ընտրուեցաւ Հոգեշնորհ Տ. Օշական վարդապետ Կիւկիւլեան: Տ. Օշական Կիւկիւլեան ծնած է Պէյրութ, Լիբանան. իր նախնական ուսումը ստացած է Պէյրութի Վահան Թեքէեան վարժարանին մէջ. եղած է Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Հոգեւոր ճեմարանի սան, այնուհետեւ ուսումը շարունակած է Սուրբ Էջմիածինի Գեորգեան Հոգեւոր ճեմարանին մէջ, ուր աւարտած է 1986 թ.:

Յունիս 1986էն մինչեւ Ապրիլ 1987թ. ծառայած է իբրեւ կաթողիկոսութեան քարտուղար, ապա ձեռնադրուած է աբեղայ, կուսակոծն քահանայ, Էջմիածինի մէջ Գանատայի թեմի նախկին առաջնորդ՝ Գերաշնորհ Վազգէն արք. Զէյհեանի ձեռամբ: 1987-1988 թուականներուն ծառայած է իբրեւ հոգեւոր հովիւ Գանատայի Բրիտանական Զոյումպիա Նահանգի Վենքուվըր քաղաքին մէջ: 1988ին, Տ. Օշական Կիւկիւլեան պաշտպանած է իր թեզը Աղթամարի կաթողիկոսութեան մասին՝ Օշականի վանքին մէջ, եւ ստացած է Վարդապետի աստիճան:

1989ին, ան իր ուսումը շարունակած է Չուիցերիոյ Ժընեւ քաղաքը եւ Նիւ Եորքի Զոյումպիա համալսարանին մէջ: 1990էն 1993 թուականներուն ծառայած է Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Վըրճինիա Նահանգի Ռեչմոնտ քաղաքի Սուրբ Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ իբրեւ հոգեւոր հովիւ, ապա ուսումը շարունակած է Ռեչմոնտի Աստուածաբանական ճեմարանին եւ Վըրճինիայի Համագործակցութեան համալսարանին մէջ:

1993ին նշանակուած է Նիւ Եորքի Սուրբ Վարդան եկեղեցւոյ լուսարարապետ, իսկ 1994ին՝ Ֆլորիտայի Մայիամի քաղաքի Սուրբ Յովհաննէս Մկրտիչ եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ:

Մայիամիի մէջ աշխատած է մշտական շէնք մը հաստատելու եկեղեցւոյ համար՝ գործով վարձու շէնքին փոխարէն. ձեռնարկած է Հարաւային Ֆլորիտայի մէջ նոր եկեղեցւոյ կառուցման եւ աշխուժօրէն մասնակցած է դրամահաւաքի ու հողի գնման ջանքերուն, ինչպէս նաեւ՝ եկեղեցական շէնք եւ մշակութային կեդրոն կառուցելու աշխատանքին: Այդ ջանքերուն արդիւնքը եղած է Ֆլորիտայի ներկայ Սուրբ Մարիամ եկեղեցին:

1997ին, Տ. Օշական Կիւկիւլեան եղած է Մեսեչուսեթց Նահանգի Չելսֆորտ քաղաքի Ս. Վարդանանց եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւը եւ ազդու կերպով մասնակցած է եկեղեցւոյ հիմնական վերանորոգման համար դրամահաւաքի կազմակերպման ու ղեկավարման գործերուն:

2001ին նշանակուած է Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինի 1700ամեակի յանձնախումբի կազմին մէջ՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին կողմէ: Իսկ 2002ին օժանդակած է Միացեալ Նահանգներու Արեւելեան թեմի զարգացման գրասենեակին՝ Նիւ Եորքի մէջ, եւ իբրեւ այցելու հովիւ ծառայած է թեմի եկեղեցիներուն: 2003ին ստացած է աստուածաբանութեան մագիստրոսի կոչում հովուերգութեան քարոզչութեան մէջ, նաեւ՝ կրօնական ուսուցման վկայական՝ Իստիանա Նահանգի Երրորդութիւն Աստուածաբանութեան ճեմարանէն:

Աւելի ուշ, նոյն տարուան ընթացքին, ան նշանակուած է Հնդկաստանի Կալկաթա քաղաքի Սուրբ Նազարէթ եկեղեցւոյ հովիւ, իսկ 2005ին ստանձնած է Հայկական մարդասիրական ակադեմիոյ կառավարիչ պարտականութիւն՝ Հնդկաստանի հայկական բոլոր եկեղեցիներու հովուութեան կողքին: Այդ շրջանին հիմնովին վերանորոգած է դպրոցական համալիրը եւ երկու եկեղեցիներ Պէնկալի մէջ, Հնդկաստան: Ան այս պաշտօնին վրայ մնացած է մինչեւ Մայիս 2009, ապա վերադարձած է ԱՄՆի Արեւելեան թեմ, ուր նշանակուած

Հոգեշնորհ Տ. Օշական Վարդապետ Կիւկիւլեան

է Փենսիլվեյնիա Նահանգի Սուրբ Սահակ եւ Սուրբ Մեսրոպ եկեղեցւոյ հովիւ եւ հոն ծառայած է մինչեւ Իրաքի Հայոց թեմի առաջնորդ ընտրուիլը ու Պաղտատ փոխադրուիլը՝ Յունիս 2022թ.:

Տ. Օշական Կիւկիւլեան, 18 Յունիս 2022ին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինէն ժամանեց Պաղտատ՝ ընկերակցութեամբ Ազգային Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ Պրն. Մելքոն Մելքոնեանի եւ Պասրայի Թաղական խորհուրդի ատենապետ Պր. Խաժակ Վարդանեանի, եւ դիմաւորուեցաւ ազգային պատասխանատու անձնակազմով:

Թրքական Բարքեր

Թուրքիոյ Մէջ Հայոց Ցեղասպանութեան Ժխտողականութիւնը Նոր Դրսեւորում Կը Ստանայ

Թուրքիոյ մէջ Հայոց Ցեղասպանութեան ուրացման քաղաքականութիւնը կը շարունակուի բոլոր մակարդակներու վրայ: Պետական քաղաքականութենէն ու քարոզչութենէն բացի՝ ժխտողական գործելաոճը տեղափոխուած է նաեւ հիմնադրամներու դաշտ: Այս մասին կը հաղորդէ Ermenihaber.am-ը՝ վկայակոչելով veryansintv.com-ը: Հակահայկական ուղղութեամբ ունեցող շարք մը կառույցներ համախմբուած են ու ստեղծած «TEKAR» հիմնադրամը (հապաւում, որ կը նշանակէ թուրք-հայկական թեման ուսումնասիրող

թիւններու կողմէ: Հայր սուրբը իր անդրանիկ Սուրբ եւ անմահ պատարագը մատուցեց Պաղտատի աթոռանիստ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ, 24 Յունիս 2022ին, հաւատացեալներու հոծ բազմութեան մը մասնակցութեամբ, ուր ներկայ էին նաեւ Պետական ներկայացուցիչներ, Իրաքի մէջ Հայաստանի դեսպանատան գործակալար Պրն. Ալեք Ղարիպեան, եւ քոյր համայնքներու եկեղեցականներ:

Կը շնորհաւորենք Հայր սուրբին ընտրութիւնը եւ սրտանց կ'աղօթենք, որ Ամենակալ Տէր Աստուած իրեն պարգեւէ անսպառ ուժ ու կարողութիւն, առողջութիւն եւ յարատեւ յաջողութիւն իր նոր առաքելութեան մէջ:

Այս առիթով, նաեւ կը շնորհաւորենք Իրաքի հայ գաղութը, որ միշտ եղած է հայկական ամենափայլուն գաղութներէն մին՝ իր եկեղեցաւեր եւ ազգասէր զաւակներով, եւ վստահ ենք, որ ան իր նորընտիր՝ նուիրեալ ու եզակի հոգեւոր պարգեւներով օժտուած, երկարամեայ բազում փորձառութիւններու հեռանկարով հարստացած խանդավառ առաջնորդ, Հոգեշնորհ Տ. Օշական վարդապետ Կիւկիւլեանի հովուական խնամքին ներքոյ պիտի շարունակէ ապրիլ ազգային-հոգեւոր արժեքներով, պիտի մնայ հաւատարիմ իր ինքնութեան եւ պիտի նուաճէ նոր բարձունքներ:

հիմնադրամ-խմբ.): Ասոր գլխաւոր նպատակն է հռչակուիլ «Հայոց Ցեղասպանութեան պնդումներու դէմ պայքարը»:

Նոր գրանցում ստացած այս հիմնադրամին առաջին ընդհանուր ժողովը տեղի պիտի ունենայ Յունիս 25-ին եւ այդպիսով պիտի աւարտի «TEKAR»-ի կազմաւորման իրաւական ընթացակարգը: Գրող, լրագրող, վերլուծաբան Մեհմեդ Արիֆ Տեմիրերը, որ հիմնադրամի ստեղծման գաղափարին հեղինակն է, պիտի ըլլայ նաեւ «TEKAR» հիմնադրամի տնօրէններու խորհուրդին նախագահը: **Շար. Էջ 05**

Մշակութային Արձագանգ

«Հայկական Քաշաթաղ» Ցուցահանդես Երեւանի Թեքեան Կեդրոնին Մէջ

«Թեքեան Կեդրոն» հիմնադրամի եւ Յովհ. Թումանեանի թանգարանի համագործակցութեամբ՝ Թեքեան կեդրոնում Յունիսի 15-ին բացուեց լրագրող, լուսանկարիչ, արքայախեան ազատամարտիկ Չոհրապ Ընքոյեանի՝ «Հայկական Քաշաթաղ» խորագրով լուսանկարների ցուցահանդեսը:

Ներկայացուած են հեղինակի տարբեր տարիների աշխատանքներ, որոնք արտացոլում են հայկական Քաշաթաղի յուշարձանային ժառանգութիւնը՝ վանքեր, ամրոցներ, խաչքարեր, կամուրջներ ու ժայռապատկերներ:

«Թեքեան Կեդրոն» հիմնադրամի տնօրէն Արմէն Շուկիկեանի խօսքով՝ ցուցահանդեսն ինքնին շատ զգացմունքային ու խօսուն է, նոյնիսկ

ուղերձ է՝ գնահատել, արժեւորել, պահպանել այն, ինչ ձեռք է բերուել հայ մարդու քրտինքով ու շատ յաճախ արիւնով՝ ազգային ժառանգութիւնն ու արժեքները, այդ թւում մարդկանց, որոնք ապրում ու արարում են յանուն հայրենիքի:

«Այս քարէ նմոշները հայի ծագման, գոյութեան ու ինքնութեան վկայութիւններն են մեր բուն հայրենիքի տարածքներում: Չգաստանալու, սթափուելու ուղերձ է մեզ, մեր սերունդներին՝ տեր կանգնել մեր մշակոյթին, պատմութեանն ու հայրենիքին: Մենք պարտաւոր ենք վերադառնալ...», - Ա. Շուկիկեանը: Ցաւօք, լուսանկարներում պատկերուած Աղաւնոյ գետի աւազանն իր պատմամշակութային յուշարձաններով ներկայումս գտնուում է թշնամու տիրապետութեան տակ: Յովհ. Թումանեանի թանգարանի տնօրէն Անի Եղիազարեանը յիշեցրեց, որ «Հայկական Քաշաթաղ» ցուցա - հանդէսն առաջին անգամ ներկայացուել էր 2021թ. թանգարանի «Եօթը սարի

ետեւում...» հայրենաճանաչողական-գիտակրթական մրցոյթ-փառատօնի շրջանակում եւ նուիրուած էր Բերձորի ազատագրման 29-ամեակին: Ցուցահանդեսը եւս մէկ առիթ է ներկայացնելու ու ճանաչելի դարձնելու Քաշաթաղը, քանի որ համաձայն Թումանեանի խօսքի՝ այն, ինչ չենք ճանաչում, պահպանել չենք կարող:

Թեքեան կեդրոնում «Հայկական Քաշաթաղ» ցուցահանդեսը կը շարունակուի մինչեւ Յունիսի 30-ը: Չոհրապ Ընքոյեանը 2010թ-ից Քաշաթաղի շրջվարչակազմի «ՄԵՐԱՆ» պաշտօնաթերթի գլխաւոր խմբագիրն է: Աւարտել է ԵՊՀ բանասիրական ֆակուլտետը, աշխատել է Մասիսի շրջանի դպրոցներում որպէս հայոց լեզուի եւ գրականութեան ուսուցիչ, Երեւանի Պետական Համալսարանի «Երեւանի համալսարան» պաշտօնաթերթի խմբագրութիւնում որպէս պատասխանատու քարտուղար, ԼՂՀ Քաշաթաղի շրջանի ԿԸ ՄՍԷ վարչութիւնում որպէս առաջա-

տար մասնագետ, այնուհետեւ՝ նոյն վարչութեան պետի տեղակալ:

1989-1994թթ. մասնակցել է ՀՀ եւ Արցախի սահմանների պաշտպանական-ազատագրական մարտերին, նաեւ հանդէս է եկել ՀՀ լրատուական միջոցներով:

Պարգևատրուել է հայաստանի Պաշտպանութեան Նախարարութեան «Գարեգին Նժդեհ», «Անդրանիկ Օգանեան» գերատեսչական մետալներով, Արցախի Հանրապետութեան «Մարտական ծառայութիւն» մետալով, «Վաչագան Բարեպաշտ» շքանշանով, ՀՀ ԿԳ Նախարարութեան Ոսկէ յուշամետալով եւ պատուոգրերով, ԼՂՀ կառավարութեան պատուոգրով, ՀՀ ԵԿՄ յուշամետալով, ՀՀ ԵԿՄ «20-ամեակ» մետալով, «Յատուկ գնդի» պատուոգրով, ԱՀ վարչապետի «Յուշամետալ»-ով:

2022թ. Մայիսին ԱՀ լրագրողների օրուայ առթիւ ԱՀ Նախագահի կողմից արժանացել է «Երախտագիտութիւն» մետալի:

Թրքական Բարքեր

Թուրքիոյ Մէջ Հայոց Ցեղասպանութեան...

Սկիզբը Էջ 04

Հիմնադրամը մշակած է նաեւ աշխատանքային ծրագիր, ուր նշուած է, որ իրենք կ'ուզեն ապահովել ճիշդ ժամանակագրական յաջորդականութիւն՝ ներկայացնելով 1914-1924թթ. տեղի ունեցած իրադարձութիւնները «առողջ մօտեցումներով»: Բնականաբար, իրենց «առողջ մօտեցումը» կը նշանակէ ամէն գնով արդարացնել օսմանեան պետութեան ցեղասպան քաղաքականութիւնը:

Հիմնադրամը կը ծրագրէ նաեւ հրատարակել **Էսաթ Ուրասի** գիրքը, որուն մէջ գետեղուած են Թուրքիոյ Հանրապետութեան հիմնադիր Մուսթաֆա Զեմալ Աթաթուրքի հայեացքները, մտքերն ու յայտարարութիւնները հայերու, անոնց ծաւալած գործունեութեան եւ հայերու հետ փոխյարաբերութիւններուն մասին:

Էսաթ Ուրասը եղած է երիտ-թրքական կուսակցութեան անդամ, թրքական գաղտնի ծառայութիւններու աշխատակից:

Մեր Օրերի Օրագրից

Թաւշեայ, Ոչ Բռնի Ցեղասպանութիւն

ԾՈՎԻՆԱՐ ԼՈՔՄԱԿԵՕՉԵԱՆ

Մնացել ենք գիտակիցներով: Հայաստանի տարածքը նուաճում է հարեւան Ադրբեյջանը: Իշխանութիւնը նրանց ամեն կերպ օգնում է, աջակցում է: Ուժային դիմադրութիւն չկայ: Երեւանում խաղաղ Դիմադրութիւնը աղաղակում է: Զայլում է: Ծեծւում է: Ծեծողները դրա համար աշխատավարձ եւ յաւելւած են ստանում:

Դա սկսւում է առաւօտից՝ մարդ բռնոցին. 9 հոգով մի մարդու են բռնում, գետնով տալիս, այնուհետեւ շարտում ոստիկանական մեքենաները: Ամենաշատ լսուող բառը մարդ բռնոցիի ատեն «հանգիստ» բառն է: Հանգիստ, պարոնայք, հանգիստ: Ինքնացեղասպանութիւն է: Գեմ կարող եմ լայել: Հիւանդանում եմ: Շատ եմ մտածել, ինչու էին առանձնայատուկ դաժանութեամբ ցեղասպանում հայերին 107 տարի առաջ: Սպանել մարդուն այդքան էլ հեշտ չէ: Այդ նպատակով բանտերից ազատ էին արձակել բոլոր մարդասպաններին, եւ նրանք ի շնորհակալութիւն ճակատագրի ստեղծագործ ոգի էին դրսևորում սպանութիւնների գործում: Այդպէս էլ բերետաւորներն են ի երախտագիտութիւն բարձր վարձատրութեան ցուցաբերում բիրտ ուժ մարդկանց բռնելու ու բերման ենթարկելու գործում: Սակայն այսօր շունգել ոստիկանները հայ են, վաղը բոլոր ուժայինները կլինեն օտարածին, այդ պատճառով գիտակիցները չեն նահանջում: Դիմադրողներին ասում են «Գնացէ՛ք սահման ու այնտեղ պայքարէ՛ք թշնամու դէմ»: Ոչ, սա պայքար է ներսի թշնամու, դաւաճանի դէմ: Եթէ մենք իսկական թասիբով երկիր լինէինք, դաւաճանները տեղում կը պատժուին՝ ընտանիքով, զաւակներով, այդ մասին թոնկաներով նիւթեր կան արձանագրուած: Այսօր մեր երկիրը ընդամենը հաւաքատեղի է: Պատիժն է դարձնում երկիրը պետութիւն: Մենք պարտաւոր ենք շրջանցել անգիտակից զանգուածի անտարբերութիւնը եւ պահել մեր հայրենիքը:

«Միութիւն, Պայքար, Յաղթանակ», - վանկարկում են շարժման մասնակիցները: Այո, Համօ Սահեանը հայի երեք յատկութիւններից մէկը համարում էր մեր միասնութիւնը, եւ դա է վերականգնում Դիմադրութեան շարժումը: Հարցնում են, թէ ինչո՞ւ 2018-ին մէկ ամսում ստացուեց, իսկ հիմա չի ստացւում: Նախեւառաջ մէկ ամսին գումարենք 20 տարուայ նախապատրաստական փուլը, երբ Հայաստանում վիստում էին Բաց հասարակութեան հիմնադրամի կրանթակերները, որոնք անարգել գործունեութիւն էին ծաւալել: Իսկ այս շարժումը չունի արտաքին ուժերի սատարում, ուստի մենք մերոնցով ենք

պայքարում այս կործանիչ պարտուող իշխանութեան դէմ: Յանուն մեր վաղուայ սերունդների, որոնք հարց են տալու «Իսկ ի՞նչ եղաւ մեր մի կտոր հողը, որ ունէինք որպէս Հայաստան», եւ մենք ի պատասխան ամօթից կը համրանանք:

Ովքեր դէմ են Ընդդիմութեան շարժմանը, ասում են, որ նախկինները դուրս են եկել՝ իրենց թալանը փրկելու համար: Ախ այդ «թալան» բառը. Հետաքրքիր է, հաց ուտելուց այդ բառը չի՞ խանգարում նրանց:

Պիտի արձանագրենք մի փաստ: Ինչքան էլ ընտրութիւններ լինեն՝ նորից եւ կրկին վերընտրուելու է ներկայիս աթոռ զբաղեցնողը: Որքան էլ նա յոգնած եւ սպառնաւ լինի իր սուտերից եւ փոփոխվա՞նք: Ինչո՞ւ: Որովհետեւ բոլոր ժամանակներում եւ հասարակութիւններում գոյութիւն ունի մի ստուար զանգուած, որի գլխաւոր զգացմունքը դա ատելութիւնն է: Նախանձը: Ինչո՞ւ նա ունի, իսկ ես չունեմ: Եւ քանի որ Սովետական Միութեան աւանդոյթից սկսած հարստանալ հնարաւոր էր միայն մեծ պաշտօն ունենալու դէպքում, ապա նախանձը միշտ առկայ էր: Դա կարելի է ասել, դասակարգային ատելութիւն էր ունենորների հանդէպ: Արդէն անկախ Հայաստանում 20 տարի շարունակ ատելութիւնը ունեցաւ դարաբաղեան երանգ եւ սերմանուեց ատելութիւն այսպէս կոչուած դարաբաղեան կլանի հանդէպ: Ատելութիւնը քրոնիկ հիւանդութիւն է, որը չի բուժւում: Արդե՞ք Ֆրանսայի չքաւորները հարստացան, երբ 1793-ի Յունուարի 21-ին եւ Հոկտեմբերի 16-ին գլխատեցին կառավարանի միջոցով Լյուդովիկոս XVI-ին եւ Մարի Անթուանէթին: Արդե՞ք այս 4 տարուայ մէջ Պօղոսները աւելի լա՛ւ սկսեցին ապրել:

Պատասխանը գիտենք, բայց...նրանց ատելութեան զգացմունքը բաւարարուած է եւ նրանք ոչ մի դէպքում թոյլ չեն տալ ներկայիս վարչապետի գլխից մազ պակասի: Նրան կընտրել ու կվերընտրեն, մինչեւ որ Հայաստանից այլեւս բան չի մնայ: Հայրենի՞ք, Արցախ, Հայաստան: Մի՞ ծիծաղեցրէք, դա նրանց համար պարապ խօսքեր են: Պոռգիա է, իսկ պոռգիա նրանք չեն կարողում: Մայիսի 3-ին երկու իրականութիւններ իրար բախուեցին՝ Դիմադրութեան շարժումը եւ Գինու փառատօնը: Մինչ գիտակիցները ծեծւում էին Պրոշեան-Դեմիրճեան խաչմերուկում, Սարեան փողոցում անգիտակիցները կամ անտարբերները ուրախանում էին: Ամէն մէկն իր տեղում էր: Գինու փառատօն, խորովածի փառատօն, տոլմայի փառատօն, պենզիկի փառատօն, ի՞նչ տարբերութիւն, թէ ումն է տոլման կամ Հայաստանը, Նախիջեւանն ու Արցախը: Կեր տոլման ու գինի լից...

«Մամ կը ներես, որ մենակ եմ թողում քեզ, միւս կեանքում յաւերժ կողքդ կը լինեմ»: Այսպիսի երկտող էր գտել մի որդեկորոյս մայր 44-օրեայ պատերազմում զոհուած որդու գրպանում, երբ բերեցին նրա մարմինը:

20 տարեկան գինուորը ինքնասպան չեղաւ, նա գնացել էր իմացեալ մահուան եւ ներողութիւն էր խնդրում մօրից:

Մահ իմացեալ...Իսկ մենք չենք կարող իմացեալ ապրել եւ այս չիմացութիւնը մեզ ինքնասպանում է:

Տեսակէտ

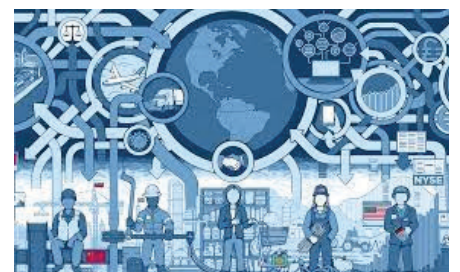
Համաշխարհայնացում

ՏԻԳՐԱՆ ԳԱԲՈՅԵԱՆ

Հաւանաբար վերջին քսան տարուայ մէջ ամենախօսուած նիւթերէն մէկն է համաշխարհայնացումը, թէ՛ մասնագիտական շրջանակներուն եւ թէ՛ պարզ ամենօրեայ զրոյցներուն մէջ սովորական մարդոց կողմէ: Համաշխարհայնացումը մէկ ու միասնական որակում ու սահմանում չունի. այն կրնայ քաղաքական, տնտեսական, մշակութային ու տարբեր դրսևորումներ, կառոյցներ ու շարժեր ունենալ, բայց եթէ փորձենք պարզագոյն եւ ուղղակի իմաստով հասկնալ ու դիտարկել այդ մէկը, կրնանք ըսել, որ համաշխարհայնացում կը նշանակէ՝ բաց աշխարհի ու գրեթէ նոյնակերպ ապրուստ ամէն տեղ:

Պատմականօրէն, եւ նոյնիսկ հասնելով մեր օրերուն, համաշխարհայնացման ճիգն ու անոր կառուցուածքային ուղեգիծն ու կենսունակութիւնը բնականաբար աւընչուած է քաղաքական կառոյցի մը գործունեութեան հետ. օրինակ՝ որեւէ պետութեան կազմութիւնը կամ նոյն այդ պետութեան մեծացումն ու կայսրութեան վերածումը՝ տեւաբար զուգակցած է վարչական ու ռազմական

ջանքով մը, առաւելագոյն չափով ընդլայնում եւ այսպէս ձեւակերպուած՝ նուաճումներ ապահովելու համար: Այդ նուաճումները աշխարհակալական հենք ունին եւ բոլոր կայսրութիւնները փորձած են առաւելագոյն սահմաններով աճիլ ու աշխարհը ինքնուրոյն ղեկավարել: Եւ նախ եւ առաջ նոյն այդ աշխարհակալական եղանակներով է,

որ համաշխարհայնացումը կայացած է ու ձեւաւորուած՝ սկսեալ Հռովմէական կայսրութենէն հասնելով սպանականին ու անգլիականին, որոնք ուզած են այսպէս ըսած՝ աշխարհը բանալ ու ղեկավարել:

Փաստացիօրէն չխուսափելով քաղաքական բովանդակութենէն՝ համաշխարհայնացման մէջ նախ եւ առաջ ղեկավարի մը դերն ու գործունեութիւնն են, որոնք առաջ կու գան եւ հետեւանքներ կը ձգեն: Այդպիսի դերերն ու գործունեութիւններն են, որոնք ձեւակերպում տուած են որեւէ պատմական կամ արդի համաշխարհայնացման:

Աշխարհը իր ղեկավարմամբ ու նուաճումներով միշտ փափաքած է ըլլալ համաշխարհային եւ հաւանաբար առաջին ղեկավարն ու նուաճողը, որ ուզած է տեսնել համաշխարհայնացած աշխարհ, յատկապէս քաղաքակրթական վերջնական համարկումով մը, Ալեքսանտր Մակեդոնացին է, որ փորձեց արեւելքն ու արեւմուտքը միացնել ու կերտել առաջին բաց ու փոխկապակցուած եւ ընդլուգուած աշխարհ մը:

ՌԱԿ-ի Համադրուած Մամուլ

ՌԱԿ-ի Երկու Օրկաններ Սփիւռքի ԶԼՄ-ներու...

Սկիզբը Էջ 02

ՄԷԿ տարուայ կտրուածքով հարցման Է ենթարկուել 8700 մարդ, որից 5700-ը կին եւ 3000-ը տղամարդ: Խորքային հարցազրոյցներ են իրականացուել 73 ոլորտային փորձագէտների հետ, փորձագիտական հարցման Է ենթարկուել 120 հաղորդակցութեան ոլորտի մասնագէտ: Տարուայ կտրուածքով կազմակերպուել են 53 ֆոքուս խմբային քննարկումներ. իւրաքանչիւր խմբում մասնակցել են 12 հոգի տարիքային տարբեր խմբերով՝ 20-35, 35-50, 50 եւ ավելի», - մանրամասնեց Հայկական Փի Ար ասոցիացիայի նախագահ՝ Երեւանի Պետական Համալսարանի ժուռնալիստիքայի ֆաքուլթեթի դոցենտ **Աստղիկ Աւետիսեանը**: Աւարտին նշենք, որ սոյն միջանակաբաշխու-

թիւնը հաղորդակցութեան ոլորտի միակ միջանակաբաշխութիւնն Է, որ լիովին հիմնուած Է գիտական հետազոտութիւններու եւ ուսումնասիրութիւններու վրայ: 2015 թուականէն ի վեր ամենամեայ սոյն միջոցառումը կազմակերպող «Հայկական Փի ԱՐ Ասոսացիա»-ին 2022 տարուայ միջանակաբաշխութեան աջակցած են «Yeraz Projects»-ը, Հայաստանի երգի պետական թատրոնը, «Rumors Monitoring» ընկերութիւնը: Տեղեկատուական հովանաւորողները՝ Bravo.am-ը, Tert.am-ը, ABNews TV-ն, Anews.am-ը:

«ՌԱԿ»-ի Համադրուած Մամուլ

Տեսակէտ

Համաշխարհայնացում

Սկիզբը Էջ 06

Իսկ եթէ փորձ մը ընենք ներկայ աշխարհի համաշխարհայնացումը բնութագրելու բաղ-դատած անցեալ դարերուն հետ՝ կը տեսնենք, որ հակառակ ամերիկեան ղեկավարման ու հունաւորման ներկայիս միջազգային բացուածութեան, թեքնոսթիք յեղափոխութեամբ կազմուած ոչ-կեդրոնական ու տնտեսական մեծ փոխադրացուցիչ աշխարհը անցեալի չափ քաղաքական անազատութեան մէջ չէ, այսինքն հիմա ունինք աննախադէպօրէն անելի ազատ ու բաց աշխարհ, ինչ որ հակառակ այթմական ռուբրերու առկայութեան, մեր ժամանակները կը դարձնեն անելի հասկնալի ազգերուն, ժողովուրդներուն, երկիրներուն ու ցամաքամասերուն համար: Առանց չափելու հոս այժմեան համընդհանուր թշնամութիւններուն աստիճանները, կարելի Է նկատել, որ բացուածութիւնն ու չդադրող շփումները երկիրներու ու մանաւանդ հաւաքականութիւններու եւ անհատներու միջեւ, կը մեղմացնեն թշնամութիւնները ամէն տեղ ու համատարած անհանդուրժողականութիւնները կը վերացնեն ձեւով մը:

Ներկայ ժամանակներու համաշխարհայնացումը շատ մը ազգերու եւ երկիրներու համար բողոքի եւ բացասականութեան ալ առարկայ կը դառնայ, քանի շատեր վտանգուած կը տեսնեն գիրենք ձուլուելու, հալելու մեծ աշխարհին մէջ եւ նոյնիսկ կորսնցնելու իրենց ինքնիշխանութիւնը:

Իսկ միւս կողմէ, առանց խորանալու մէկ աշխարհ

ու մէկ ղեկավարում կամ ուրիշ դաւադրական տեսութիւններու մէջ, համաշխարհայնացումը իր փոքր տեղական ու մեծ համընդհանուր մակարդակով կարգ մը ժողովուրդներու եւ երկիրներու համար դրական ազդակ ու պարարտ հող Է եւ առիթ կ'ընծայէ՝ մշակոյթ, գիտութիւն եւ ընկերային ստեղծագործութիւններ տարածելու իմաստով:

Օրինակ՝ հայերն ու հրեաները միշտ իրենց պատմութեան մէջ եղած են միջազգային ազգեր ու կրցած են պահել իրենց ինքնութիւնն ու մշակոյթը եւ միեւնոյն ժամանակ շատ բան տալ աշխարհին: Համաշխարհայնացումը ներկայիս արդէն իրողութիւն Է, անկախ այն հանգամանքէն, թէ ո՛ր Է անոր ճարտարապետն ու շարժիչ ուժը եւ կարելի Է ըսել, որ անձ-անհատը ո՛ր որ ալ ապրի ներկայ աշխարհին մէջ, կամ ո՛ր երկրին ալ քաղաքացին ըլլայ, շատ բան ունի բաժնեկցելու, փոխանակելու, նոյնականացնելու կամ լրացնելու հեռու կամ մօտ գտնուող ուրիշ անհատներու եւ ընկերութիւններու հետ:

Այո՛, պետութիւններուն դերը տակաւին մեծ Է, բայց ազատ տեղափոխումները, վաճառականութիւնները, համագումարներն ու մեծ համաշխարհային ընկերութիւններն ու կազմակերպութիւնները ստեղծած են տեղի, հասցէի, ուղղութեան նուազագոյն յարաբերութիւններ, դիւրացնելով ձեւով մը կեանքը եւ տեղ մըն ալ անելի հետաքրքրական դարձնելով զայն:

«Ժամանակ»/Պոլիս

ԲԱՆ ՈՒ ԳԻՐ

ԷԼԻ ԳԱՐՈՒՆ ԿԳԱՅ

Էլի գարուն կգայ, կը՛բացուի վարդը,
Սիրեկանը Էլի յարին կը՛մնա:
Կը՛փոխուին տարիքը, կը՛փոխուի մարդը,
Բլբուլի երգն Էլի՛ սարին կը՛մնա:

Ուրիշ բլբուլ կգայ կը՛մտնի բաղը,
Ուրիշ աշուղ կասէ աշխարհի խաղը,
Ինչ որ Է՛ս չեմ ասէ – նա՛ կասէ վաղը.
Օրերը ծուխ կըլնին, տարին կը՛մնայ:

Հագար վարդ կը՛բացուի աշխարհի մէջը,
Հագար աչք կը՛թացուի աշխարհի մէջը,
Հագար սիրտ կը՛խոցուի աշխարհի մէջը –
Էշխը [1] կրակ կըլնի՛ արին կմնա:

Ուրիշ սըրտի համար կը՛հալուի խունկը,
Կը՛բացուի շուշանը, վարդերի տունկը.
Գոգալը լաց կըլնի, կընկնի արցունքը –
Գերեզմանիս մարմար քարին կը՛մնայ:

ԵՂԻՇԷ ՀԱՐԵՆՑ

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՕՐԱՅՈՅՑ

28 2022
ՅՈՒՆԻՍ

Կրկ Երկ Երք Չրք Հնգ Ուրք Շրք

			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

ՅԱԿՈԲՁԱՆ ՂԱՐԻԲՁԱՆԵԱՆ

(1902 – 1987)

«Ծաղազարդով յօրինուածք»

ԳԻՈՐԳ ՄԵԼԻՏԻՆԵՑԻ ԳՐԱԿԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿ

Գ.Մ.Գ.Մ.-ի Դատակազմը կը յայտնէ, թէ բացուած է 2022-ի նոր գործեր ներկայացնելու շրջանը:

Մրցանակը կ'ընդունի գրական թէ ուսումնասիրական որեւէ նոր, անտիպ, կամ գիրքի ձեւի տակ ցարդ լոյս չտեսած գործեր՝ առ ի գնահատում եւ հրատարակութիւն:

Գրական, իմաստասիրական, պատմական, եկեղեցագիտական, բանասիրական եւ Հայ Մշակոյթի այլ կալուածներուն վերաբերող գործերը, հայերէն կամ օտար լեզուներով գրուած, պէտք է Դատակազմին հասած ըլլան մինչեւ 31 Օգոստոս 2022:

Առաքուած գործերը պէտք է ըլլան ա) մեքենագրուած, բ) երեք օրինակով, գ) խտասպիկի վրայ արձանագրուած: Անոնք պէտք է ներկայացուին A4 թուղթի չափով եւ բաղկանան նուազագոյնը 9 պրակէ (144 էջ):

Դատակազմին կողմէ գնահատուած գործերը կ'արժանանան հրատարակութեան:

Վեհափառ Հայրապետին նախագահութեամբ Դատակազմին մաս կը կազմեն՝ Գերշ. Վարուժան Արք. Հերկելեան, Տեարք Տոքթ. Յովհաննէս Թասլաքեան (ատենապետ), Ահարոն Շիրտմեան (ատենադպիր), Կարօ Յովհաննէսեան, Համբիկ Մարտիրոսեան եւ Պարոյր Աղապաշեան:

Դիւան Գ.Մ.Գ.Մ.-ի Դատակազմի

Հասցէ՝

Armenian Catholicosate of Cilicia

P.O.Box 70317

Antelias – Lebanon

E-Mail: chancellor@armenianorthodoxchurch.org

Խնդրանք: Կը խնդրուի սփիւռքահայ թերթերէն արտատպել:

Հայկական Թասերու Ուսումնասիրութեան Համար

Սիրելի ընթերցող,
Լծուած եմ բաղնիքի հայկական թասերը ուսումնասիրելու աշխատանքին: Առաջին յօդուած մը լոյս ընծայած ըլլալով Հայկազեան Հայագիտական Հանդէսի 2022/1 հատորին մէջ, ներկայիս կը քանամ նիւթեր հաւաքել բաղնիքի հայկական կաւի թասերու մասին (կից նկարը): Եթէ ունիք, կամ գիտէք թէ ծանօթ մը ունի, կամ տեսած էք նման կաւի թաս մը, պիտի խնդրեմ որ հաղորդակցիք հետս, որպէսզի ունենամ թասին չափագրութիւնները (կշիռը, բարձրութիւն, մետաղի հաստութիւն, տրամագիծերու չափ), մետաղի տեսակ, զարդեր եւ արձանագրութիւն (եթէ կան): Ուշագրաւ պիտի ըլլար գիտնալ նաեւ թասին պատկանելիութիւնը եւ պատմութիւնը՝ թէ ինչպէ՛ս եւ երբ դարձած է ան ձեր սեփականութիւնը:

Այս ուսումնասիրութիւնը նպատակ կը հետապնդէ հայ պղնձարուեստի սպիտակ էջերէն մէկը փաստագրել եւ համապատասխան նիւթերով ամրագրել իբրեւ հայկական պղնձարուեստի իւրօրինակ դրսեւորում: Շնորհակալ պիտի մնամ եթէ հաղորդակցիք հետս: Հեռաձայնիս թիւն է 00916 (3)712058: Իսկ էլեկտրոնային հասցէս է. - adakessian@haigazian.edu.lb, նամակատան հասցէս՝ Antranik Dakessian, Haigazian University, P.O. Box 11-1748, Riad El Solh 1107 2090, Beirut Lebanon:

**Յարգանքով՝
Անդրանիկ Տազետեան**

Հայկական Լուրեր

Թուրքիա ԶԵ Արտօնած Երեւանէն Պէյրութ Ուղեւորուող Օդանաւուն Անցքը

Թուրքիոյ օդային փոխադրութեան իշխանութիւնները FLYONE ARMENIA ընկերութեան չեն տրամադրած Թուրքիոյ օդային տարածքով դէպի Լիբանանի Հանրապետութիւն թռիչքներու իրականացման (over-flight) հնարաւորութիւն: Այս մասին կը յայտնեն ընկերութենէն:

Ստեղծուած իրավիճակի ն հետեւանքով՝ ընկերութիւնը ստիպուած է մինչեւ Յուլիս 21 չեղարկել Երեւան-Պէյրութ-Երեւան երթուղիով թռիչքները:

Նշենք, որ Երեւան-Սթամպուլ-Երեւան, Երեւան-Փարիզ-Երեւան եւ Երեւան-Լիոն-Երեւան երթուղիով թռիչքները կ'իրականացուին համաձայն ցուցակի: Դէպի Պէյրութ թռիչքներու վերսկսման վերաբերեալ պիտի տրուի համապատասխան տեղեկատուութիւն:

Ընկերութիւնը կը հայցէ ուղեւորներուն ներդրմանութիւնը պատճառաւ անյարմարութիւններուն հետ կապուած: Օդանաւային ընկերութիւնը ուղեւորներուն կ'առաջարկէ հետեւեալ այլընտրանքները:

Թռիչքի ամսաթիւի փոփոխութիւն: Credit Shell Գումարի 110%-ի չափով վերադարձ ձեր FLYONE անձնական հաշիւ. միայն տոմսեր, գնուած կայքով կամ յաւելուածով:

Զեղարկուած թռիչքի՝ տոմսի, գումարի ամբողջական վերադարձ: Եթէ տոմսը գնուած է զբօսաշրջիկական գործակալութենէ, օդանաւային ընկերութիւնը կը խնդրէ կապ հաստատել գործակալութեան հետ՝ ընտրելու ներկայացուած այլընտրանքներէն մէկը:

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՌԻԹԻՒՆ

Շնորհաւորելով Պէյրութի Վահան Թեքեան Միջն. Վարժարանին 2021-2022 տարեշրջանի սահուն ընթացքն ու բարեյաջող աւարտը՝ մշտականօրէն Վարժարանիս կողքին կանգնող բարեկամ՝ Տէր եւ Տիկ. Ներսէս եւ Հերմիւնէ Պապայեանները (Նիւ Եորքէն) \$1000 (հազար ամ. տոլար) կը նուիրեն մեր դպրոցին:

ՎԹՎ-ի Հոգաբարձութիւն եւ Տնօրէնութիւն

ԱՊԱՔԻՆՄԱՆ ՄԱՂՁԱՆՔ

Իմացանք, որ ՉԱՐԹՕՆԵ-ի հաւատարիմ ընթերցող, տարիներու աշխատակից եւ բարեկամ՝ ազնիւ ընկեր Խաչիկ Ճանոյանը (Լոս Անճելէս) ենթարկուած է բարեյաջող վիրաբուժութեան մը եւ այժմ կը բոլորէ ապաքինման շրջան: Առողջութիւն եւ արեւշատութիւն կը մաղթենք, միշտ բոլորին բարին կամեցող մեր սիրելի ընկերոջ:

«Խմբ.»

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Սիրելի Հայրենակիցներ եւ Բարեկամներ

1 Յուլիս 2023 թուականին, Ազունիէի Հայ Ազգային Բուժարանը կը նշէ իր Հարիւրամեակը՝ ի սպաս մարդկութեան: Այս կապակցութեամբ կազմակերպուելիք տօնակատարութիւնները եւ միջոցառումները ձեռնարկուած են փաստաթուղթով:

Մեր ծրագիրներէն մէկն է փաստաթուղթ մը պատրաստել, որը ճշգրտորէն պիտի պատմէ Ազգային այս հաստատութեան 100-ամեայ պատմութիւնը: Ուստի, կը խնդրենք մեր բոլոր հայրենակիցներէն եւ բարեկամներէն, որոնք ունին Բուժարանին վերաբերող որեւէ փաստաթուղթեր կամ նկար, կապ հաստատել մեզի հետ հետեւեալ հասցէով:

vahe.kambourian@armeniansanatorium.org

Հեռ: (00961) 1 24 88 51

Սոյն փաստաթուղթերը եւ նկարները պիտի նկարուին եւ վերադարձուին իրենց տէրերուն, իսկ օգտագործման պարագային աղբիւրը պիտի նշուի:

ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ազունիէի Հայ Ազգային Բուժարանի

